

Nr 350.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till nordiska museet för beredande av tillfällig löneförbättring och dyrtidstillägg åt viss personal; given Stockholms slott den 5 mars 1920.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen

att anvisa å tilläggsstat för år 1920

dels för beredande av tillfällig löneförbättring under år 1920 åt nordiska museets personal, med undantag av vakt- och arbetarpersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen, ett förslagsanslag, högst 13,725 kronor, att efter Kungl. Maj:ts bestämmande utgå i huvudsaklig enlighet med de föreskrifter, som beträffande motsvarande befattningshavare inom den civila statsförvaltningen må vara gällande för år 1920;

dels ock för beredande under år 1920 av dyrtidstillägg åt nordiska museets personal, med undantag av vakt- och arbetarpersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen, ävensom åt personalen vid livrustkammaren, i den mån avlöningarna åt sistnämnda personal ej utgå direkt av statsmedel, ett förslagsanslag å 111,000 kronor, att utgå under iakttagande i tillämpliga delar av de grunder, som äro eller kunna vara bestämda beträffand dyrtidstillägg under år 1920 åt befattningshavare i statens tjänst.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Olof Olsson.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 5 mars 1920.

N ä r v a r a n d e :

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
PETRÉN,
LÖFGREN,
NILSON,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON,
HOLMQUIST,
OLSSON.

Departementschefen, statsrådet Olsson anförde därefter:

Anslag till
nordiska mu-
seet för bere-
dande av till-
fällig löneför-
bättring och
dyrtidstillägg
åt viss per-
sonal.
Dyrtidstill-
lägg.

Vid anmälan den 7 januari 1920 av anslagsbehoven under tilläggs-
statens till riksstaten för år 1920 åttonde huvudtitel hemställde jag, det
Kungl. Maj:t täcktes, i avbidan på proposition angående beredande under
år 1920 av dyrtidstillägg åt nordiska museets personal, för ändamålet
beräkna å nämnda tilläggsstat ett förslagsanslag, högst, å 96,000 kronor.
Denna min hemställan blev av Kungl. Maj:t bifallen. Jag anhåller nu
att få återkomma till denna fråga.

Till nordiska museet har riksdagen under en lång följd av år bevil-
jat anslag å extra stat. Detta anslag utgick för vart och ett av åren 1914
—1918 med 80,000 kronor och höjdes för år 1919 till 120,000 kronor.
Denna höjning var motiverad av de ökade kostnaderna för museet på grund
av dyrtiden. Till en viss del lågo dessa ökade kostnader, 40,000 kronor,
å utgifterna för bränsle och belysning, men ett belopp av omkring 21,000
kronor avsåg ökade utgifter för avlöningar. För år 1920 utgår anslaget
med samma belopp, 120,000 kronor, och för år 1921 har detsamma av

Kungl. Maj:t föreslagits höjt till 126,550 kronor, vilken sistnämnda höjning avser att bereda likställighet i avlöningshänsende mellan viss museets vaktmästarpersonal och motsvarande befattningshavare inom statsförvaltningen i övrigt.

Under de senare åren hava jämväl av statsmedel anvisats anslag för beredande av dyrtidstillägg åt museets personal. I avseende å vad härutinnan för år 1918 åtgjorts tillåter jag mig hänvisa till de upplysningar, som lämnats i det Kungl. Maj:ts proposition nr 378 till 1919 års lagtima riksdag bifogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden. För år 1919 har riksdagen på tilläggsstat för samma år för detta ändamål anvisat ett förslagsanslag, högst, å 93,100 kronor. Verkställda beräkningar hade som resultat givit en summa av 114,100 kronor, men i betraktande av ovanberörda för år 1919 vidtagna ökning av det så att säga ordinarie anslaget till museet, av vilken höjning omkring 21,000 kronor avsetts till ökade avlöningar, hade summan funnits böra begränsas med sistnämnda belopp till 93,100 kronor. Detta anslag ställdes genom beslut den 19 juni 1919 till förfogande av nordiska museets nämnd att utbetalas med iakttagande i tillämpliga delar av de grunder, som genom kungörelsen den 30 maj 1919 (nr 262) fastställts att gälla för tilldelande av dyrtidstillägg under år 1919 åt befattningshavare i statens tjänst.

Framställning föreligger nu från nordiska museets nämnd angående beredande av dyrtidstillägg jämväl under år 1920 åt museets personal.

I skrivelse den 23 augusti 1919 har museets nämnd anfört följande:

Till åttlydnad av det vid dyrtidsanslaget för år 1919 fästade villkoret låter nordiska museets nämnd under år 1919 till museets tjänstemän samt till vakt- och arbetspersonal vid museet, vederbörande personal vid livrustkammaren däri inberäknad, utbetala dyrtidstillägg enligt de grunder, som fastställts att gälla genom den nämnda kungörelsen av den 30 maj 1919, vilket med 147 såsom indextal kommer att draga en kostnad för hela år 1919 av:

för museets tjänstemän (däri inberäknat två pensionärer)	kronor 62,700: 40
för vakt- och arbetspersonal	» 38,516: 20
för livrustkammaren	» 14,798: —
tillsammans uppgående till	kronor 116,014: 60

Under åberopande av 1919 års riksdags beslut anhåller nämnden om framställning till 1920 års riksdag angående beviljande av anslag för år 1920 för möjliggörande av utbetalande av dyrtidstillägg åt museets personal enligt samma grunder, som komma att gälla för tilldelande av dyrtidstillägg under år 1920 åt befattningshavare i statens tjänst.

Departementschefen.

Förslaget angående beredande av dyrtidstillägg för år 1920 åt nordiska museets personal anser jag mig böra understödja. Jag frånser härvid den vid friluftsavdelningen å Skansen anställda personalen, vilken i anslutning till den uppfattning, som inom 1919 års riksdag gjorts gällande, ej bör ifrågakomma till dyrtidstillägg av statsmedel. Vad det erforderliga anslagsbeloppet beträffar, hava inom ecklesiastikdepartementet beräkningar verkställt med utgångspunkt dels beträffande första halvåret av år 1920 från nu gällande grunder för dyrtidstillägg åt statens befattningshavare, dels ock i avseende å senare halvåret av år 1920 från de av Kungl. Maj:t föreslagna grunderna för enahanda dyrtidstillägg från och med den 1 juli 1920. Dessa beräkningar — varvid behörig hänsyn jämväl tagits till tillfällig löneförbättring — giva vid handen, att beträffande den vid nordiska museet å Lejonslätten anställda personalen skulle dyrtidstillägget för år 1920 uppgå till i runt tal 125,000 kronor. Vad åter personalen vid livrustkammaren angår, utgår, som bekant, en väsentlig del av dess avlöningar direkt av statsmedel och således icke av nordiska museets medel. Dyrtidstillägg å denna del synes mig otvivelaktigt böra utgå ur det under åttonde huvudtiteln föreslagna förslagsanslaget till dyrtidstillägg för år 1920 åt befattningshavare i statens tjänst, därvid det högre procenttal, varmed dyrtidstillägget utgår å avlöningsbelopp, uppgående till högst 100 kronor för månad, torde böra gäldas av nämnda anslag. Däremot bör å den del av avlöningarna åt livrustkammarens personal, som utbetalas av museets medel, dyrtidstillägg nu beräknas att ingå i det anslag, som för samma ändamål kan beviljas nordiska museets tjänstemän. Enligt en approximativ beräkning kan dyrtidstillägget å denna sistnämnda del uppskattas till omkring 7,000 kronor. Sammanlagda beloppet, som nu skulle erfordras, utgör alltså 132,000 kronor. I anslutning till de beräkningar, som föregående år gjorts i fråga om motsvarande anslag, skulle emellertid från sistnämnda belopp dragas en summa av 21,000 kronor, vilken summa motsvarade en år 1918 beviljad höjning, avseende avlöningar, i det sedan flera år beviljade extra anslaget till nordiska museet. Det erforderliga beloppet skulle alltså uppgå till 111,000 kronor. Att i statsverkspropositionen räknats med ett väsentligt mindre belopp, 96,000 kronor, har berott därpå, att man vid tidpunkten för statsverkspropositionens avgivande ansåg sig böra räkna med en summa, motsvarande i stort sett det belopp, som enligt vad nordiska museets nämnd uppgivit, faktiskt utbetalats i dyrtidstillägg under år 1919. Medel till täckande av den nu uppkomna skillnaden, 15,000 kronor, torde, efter vad jag inhämtat, kunna beredas å tilläggsstaten. I allt fall synes mig det anslag, jag ämnar föreslå, böra äga natur av förslagsanslag, och utgå under villkor, att samma grunder i avseende å

dyrtidstillägget iakttagas som beträffande dyrtidstillägget åt statens befattningshavare.

Härjämte har till Kungl. Maj:t inkommit framställning från nordiska museets nämnd angående beredande av tillfällig löneförbättring för år 1920 åt museets personal i anslutning till vad kunde komma att i detta hänseende beviljas befattningshavare i statens tjänst. Till ledning för bestämmande av anslaget storlek har nämnden överlämnat en förteckning över

Tillfällig
löneförbät-
ring.

Nordiska museets tjänstemän år 1920.

	Grundlön.	Löneförbättring enligt kungörelserna den 27 juni 1919 och den 20 september 1919.
1 styresman och chef	9,000: —	1,200: —
1 ekonomichef	8,000: —	1,000: —
3 intendent	(å 6,300: —) 18,900: —	(å 1,000: —) 3,000: —
4 amanuenser	(å 3,000: —) 12,000: —	(å 750: —) 3,000: —
5 kvinnl. amanuenser av 1 gr. (å 2,000: —)	10,000: —	(å 350: —) 1,750: —
2 » » » (å 1,800: —)	3 600: —	(å 350: —) 700: —
6 » » » 2 » (å 1,600: —)	9,600: —	(å 350: —) 2,100: —
1 » amanuens » » » (å 1,200: —)	1,200: —	(å 350: —) 350: —
1 bokhållare	2,500: —	625: —
	<u>74,800: —</u>	<u>13,725: —</u>

Över denna framställning har statskontoret den 6 februari 1920 avgivit infortrat utlåtande, vari anförts följande:

Vad först angår museinämndens hemställan om statsanslag till beredande under år 1920 åt vissa befattningshavare vid museet av tillfällig löneförbättring efter enahanda grunder, som kunna varda fastställda beträffande dylik löneförbättring under nämnda år för viss personal inom den civila statsförvaltningen, synes det syftemål, nämnden därmed velat vinna, nämligen att bereda ifrågavarande befattningshavare vid museet samma avlöningsförmåner, som tillkomma motsvarande befattningshavare i statens tjänst, stå i full överensstämmelse med den ståndpunkt, som i fråga om avlöning åt personal vid museet förut intagits av riksdagen i anslutning till denna ståndpunkt har ock Kungl. Maj:t föreslagit den nu samlade riksdagen, ej mindre i statsverkspropositionen och propositionen angående tilläggsstaten för år 1920 att bevilja medel till lönetillägg för åren 1920 och 1921 åt vaktmästare vid livrustkammaren och nordiska museet, än även i den senare av nämnda propositioner att, i avbidan på proposition angående tillfällig löneförbättring för år 1920 åt befattningshavare vid livrustkammaren, för ändamålet beräkna på tilläggsstat för samma år ett förslagsanslag, högst å 2,000 kronor.

Vid sådant förhållande och då, enligt vad statskontoret inhämtat, någon förbättring icke inträffat i det tryckta ekonomiska läge, i vilket nordiska museet befunnit sig under de senaste åren, har statskontoret icke något att erinra mot att anslag av statsmedel anvisas för beredande jämväl åt nu ifrågavarande befattningshavare vid

museet av tillfällig löneförbättring för år 1920, att utgå i tillämpliga delar efter enahanda grunder, som kunna varda i sådant avseende fastställda beträffande motsvarande befattningshavare i statens tjänst.

Statskontoret anser sig härvid böra omnämna, att, enligt av museets styresman till statskontoret lämnad upplysning, de å en föreliggande framställning bifogad förteckning över museets tjänstemän år 1920 upptagna kvinnliga amanuenser av första och andra graden med avseende å det dem påvilande arbete närmast äro att jämställa, de av första graden med kvinnligt biträde av tredje graden hos de i Kungl. Maj:ts kungörelse den 19 juni 1919, nr 507, omförmälda ämbetsverk och myndigheter samt de av andra graden med kvinnligt biträde av andra graden vid sagda ämbetsverk och myndigheter, vadan alltså, i betraktande av att de till nämnda kvinnliga amanuenser utgående årsavlöningar, högst 2,000 kronor för amanuens av första graden och högst 1,600 kronor för amanuens av andra graden, med minst 400 kronor understiga begynnelseårsavlöningarna för omförmälda kvinnliga biträden i statens tjänst av respektive tredje och andra graderna, det icke synes vara något att erinra mot den å nyssnämnda förteckning för en var av bemälda amanuenser upptagna tillfälliga löneförbättring av 350 kronor för år, med vilket belopp sådan löneförbättring utgått till meranämnda statsanställda kvinnliga biträden under år 1919.

Departement-
schefen.

Vad angår nämndens senare framställning anser jag den förtjänt av bifall. Densamma står, såsom statskontoret erinrat, i full överensstämmelse med den ståndpunkt, som förut intagits i fråga om avlöning av nordiska museets personal och vilken jag förut varit i tillfälle att ytterligare framhålla, då jag tillstyrkt beredande av tillfällig löneförbättring för år 1920 åt befattningshavare vid livrustkammaren. I likhet med vad jag i fråga om sistnämnda tjänst innehavare tillstyrkt, synes mig ett särskilt anslag böra för ändamålet anvisas å 1920 års tilläggsstat. Beträffande anslaget storlek har jag intet att erinra mot vad därutinnan från nämndens sida föreslagits, då detta överensstämmer med beräkningsgrunderna för tillfällig löneförbättring åt statens befattningshavare för innevarande år. Något belopp är för ändamålet icke beräknat i statsverkspropositionen, men torde, efter vad jag inhämtat, därför erforderliga medel kunna å riksstaten beredas. Jag vill till sist allenast erinra, att ovanberörda anslag till dyrtidstillägg är beräknat med hänsyn till den nu ifrågasatta tillfälliga löneförbättringen. I överensstämmelse med vad som föreslagits beträffande dyrtidstillägg, är i fråga om sagda löneförbättring undantag gjort för vakt- och arbetarpersonalen å Skansen.

Jag hemställer alltså, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen

att anvisa på tilläggsstat för år 1920

dels för beredande av tillfällig löneförbättring under år 1920 åt nordiska museets personal, med undantag av

vakt- och arbetarpersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen, ett förslagsanslag, högst 13,725 kronor, att efter Kungl. Maj:ts bestämmande utgå i huvudsaklig enlighet med de föreskrifter, som beträffande motsvarande befattningshavare inom den civila statsförvaltningen må varda gällande för år 1920;

dels ock för beredande under år 1920 av dyrtidstillägg åt nordiska museets personal, med undantag av vakt- och arbetarpersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen, ävensom åt personalen vid livrustkammaren, i den mån avlöningarna åt sistnämnda personal ej utgå direkt avstatsmedel, ett förslagsanslag å 111,000 kronor, att utgå under iakttagande i tillämpliga delar av de grunder, som äro eller kunna varda bestämda beträffande dyrtidstillägg under år 1920 åt befattningshavare i statens tjänst.

Till vad departementschefen sålunda hemställt behagade Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan av statsrådets övriga ledamöter, lämna bifall; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Gösta Neuendorff.
